

KALBOS NEIŠSIVYSTYMAS

Kalbos neišsivystymas – tai visos kalbos sistemos nepakankamas susiformavimas, apimantis garsų tarimą, panašių garsų skyrimą, žodyno, kalbos gramatinės sandaros bei rišliosios kalbos plėtrą.

Nustatomi 3 kalbos neišsivystymo lygiai:

- žymus
- vidutinis
- nežymus

Kas teikia pagalbą

Logopedas

Esant kalbos neišsivystymui, reikalinga ilgalaikė bei sisteminga logopedo pagalba.

Rekomendcijos tėvams

- Būkite "gražios" kalbos pavyzdys.
- Turėkite laiko „savo“ vaikui.
- Kasdien skirkite laiko pokalbiui, skaitymui.
- Žaiskite žaidimus, kurių pagrindas yra kalba.
- Smulkiosios motorikos (pirštukų) ir bendrosios motorikos lavinimas.
- Mimikos ir artikuliacinės (kalbėjimo organų) motorikos lavinimas.

- Natūraliose aplinkybėse **tikslinkite** kalbos gramatinį taisyklingumą.
- **Pateikite** trumpas ir aiškias instrukcijas.
- **Žodinę informaciją** pateikite kartu su paveikslėliais, nuotraukomis, demonstruokite natūralius pavyzdžius. Taip vaikas geriau sutelks dėmesį, supras ir įsimins, ko mokosi.
- **Aptarkite** knygų iliustracijas, skaitykite pasakas, mokykite dainelių ar trumpų eilėraščių. Žaisdami skatinkite kurti nuoseklų siužetą, plėtokite kūrybiškumą.

Kaip padėti vaikui, turinčiam kalbos neišsivystymą?

- **Skatinkite** vaiką išreikšti mintis žodžiais.
- **Sudarykite aplinkynes**, kad jis galėtų rinktis norimą žaidimą, veiklą, maistą ar drabužį ir kalba išreikštų savo pasirinkimą.
- **Venkite situacijų**, kai norėdami paskatinti vaiką kalbėti, demonstruojate, kad vaiko kalbos nesuprantate. Tai vaikui kelia didelę emocinę įtampą.
- **Pasiūlykite žaisti lavinamuosius žaidimus.**
- **Mokykite lyginti, grupuoti, apibendrinti.**
- **Įvardinkite** daiktų požymius, jų paskirtį, mokykite daiktą priskirti tam tikrai kategorijai (medis, žaislas, daržovė ir pan.).

Įdomios ir naudingos nuorodos

Logopedinio vertinimo aspektai:

https://www.plungespspc.lt/wpcontent/uploads/2019/05/LOGOPEDAMS_Su derinamumo_reimas.pdf

Nežymaus kalbos neišsivystymo įveikimo programa:

<https://jdpdg.lt/wp-content/uploads/2021/08/Nezymaus-kalbos-neissivystymo-iveikimo-programa.pdf>

Rekomendacijos dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo kalbėjimo ir kalbos sutrikimų turintiems mokiniams:

<https://www.emokykla.lt/upload/E MOKYKLA/BP/2022-03-10/tarpiniai/Rekomendacijos%20spec%20%20poreikiai/Kalba%20ir%20kalbejimas.pdf>

Parengė Vilniaus lopšelis - darželis "Pasakaitė"
Specialioji pedagogė Agnė Valkauskienė